Fransk förskola fick

– Det är fruktansvärt att bli beskylld för diskriminering. Vårt mål är ju det motsatta. För Elodie Grolleau är det självklart att arbeta utan religiösa tecken.

Men ett "slöjbråk" på hennes dagis har väckt stort rabalder i Frankrike.

ARBETSLIV

Baby-Loup ligger ganska diskret inrymt i bottenvåningen på ett vanligt hyreshus. Men i flera års tid har det stormat ordentligt kring det här dagiset i Chanteloup-les-Vignes, nordväst om Paris.

– Ja, det har stundtals varit jättejobbigt, säger 28-åriga Elodie Grolleau.

Baby-Loup är den enda institutionen i Frankrike som erbjuder barnomsorg 24 timmar om dygnet, alla dagar i veckan. Också på julafton. En hel del kvinnor i grannskapet är ensamstående, och många arbetar som städerskor på kvällar och helger.

– Vi stänger bara för semester i augusti. Så klart att det kräver sin speciella organisation.

Detta ovanliga daghem öppnades för drygt 20 år sedan av Natalia Baleato, barnmorska och flykting från Chile.

Hennes mål var att hjälpa kvinnorna i ett utsatt bostadsområde. De religionsneutrala reglerna fanns redan med från starten.

Elodie Grolleau är själv ett levande bevis för att Baby-Loup också försöker stötta kvinnor genom att erbjuda både jobb och utbildning.

När hon kom hit för tio år sedan hade hon ingen yrkesutbildning. Men nu är hon "småbarnspedagog", en funktion som inte finns i Sverige.

– Men här gör alla i stort sett allting. Alla tar hand om barnen. Och alla städar.

Hon är stolt när hon pratar om sin arbetsplats.

– Vi är öppna för kvarteret. Ja, vi försöker verkligen hjälpa de som bor här.

Men det är inte därför Baby-Loup numera är känt i hela Frankrike.

För några år sedan kom en av Elodies arbetskamrater, Fatima, tillbaka till jobbet efter en barnledighet.

Innan hade hon varit barhuvad. Men nu kom barnskötaren i fotsida mörka kläder, handskar och en lång muslimsk slöja som dolde allt utom ansiktsovalen.

Efter en tids diskussioner fick hon sparken. Chefen för dagiset hävdade att hon bröt mot de interna reglerna, om att alla anställda ska vara neutrala när det gäller religion. Samma sak gäller barnen.

– Idén bygger på respekt. Vad man tror på är en privatsak. Barnen här är för små för att ha någon uppfattning. Dessutom handlar det om hygien. Och om organisation, säger Elodie Grolleau.

I Frankrike ska offentliganställda ta av sig religiösa symboler när de kommer till jobbet. Det är en regel som gäller sedan länge, och som inte är särskilt ifrågasatt.

"Problemet" med Baby-Loup är att det drivs som en förening och därför ingår i den privata sektorn.

Fatima fick också först stöd hos "Diskrimineringsombudsmannen".

Men sedan har hon förlorat processer både i Arbetsdomstolen och nyligen i en appellationsdomstol.

Där säger man att Baby-Loup kan betraktas som "offentligt" eftersom det delvis drivs med offentligt stöd.

– Fatima krävde ett skadestånd på 80 000 euro (ca 710 000 kr) och vi hade varit tvungna att stänga om vi hade förlorat.

Men historien skapade också stora problem här i kvarteret. Det var väldigt jobbigt att bli beskylld för diskriminering. Min egen mamma är född i Algeriet. Och vi är ju FÖR det mångkulturella, säger Elodie Grolleau.

Fatima har överklagat till Högsta Domstolen. Men för tillfället har stämningen runt Baby-Loup lugnat ner sig. Bråket håller dessutom på att leda till en lagändring i Frankrike, som gör att alla anställda inom barnomsorgen, oavsett om det är offentligt eller privat, ska omfattas av religionsneutrala regler.

Anna Trenning-Himmelsbach
kommunalarbetaren@ka.se

"SLÖJBRÅK". Elodie Grolleau jobbar på förskolan Baby-Loup utanför Paris. Förskolan hamnade i blickpunkten när en arbetskamrat avskedades därför att hon hade heltäckande slöja.
FOTO: LEIF CARLSSON

"Vad man tror på är en privatsak. Barnen här är för små för att ha någon uppfattning."
ELODIE GROLLEAU, SMÅBARNSPEDAGOG PÅ FRANSKA FÖRSKOLAN BABY-LOUP (=BEBIS-VARGEN)

TYCK TILL
Håller du med? Eller tycker du tvärtemot? Diskutera slöjor eller inte på **www.ka.se**

32 **Arbetsliv** Höga krav kan ge värk i nacken.
34 **Tårtor** Rose visar hur man dekorerar tårtor.
38 **Fråga KA** Frågor och svar om jobbet och livet.
42 **Kultur** Gatumusikanten som skattar varenda krona.

rätt i "slöjbråk"

FAKTA. Slöjföbud i Frankrike

Frankrike har en speciell tolkning av religionsfriheten. Staten och den katolska kyrkan skildes åt redan 1905.
Alla offentliganställda ska vara neutrala i jobbet, både vad gäller politik och religion.
Kristna kors, judiska kippor, muslimska slöjor, turbaner är bannlysta.
2004 infördes samma regler för skolbarnen i de offentliga skolorna.
Men däremot finns det inga sådana regler för den privata sektorn.

Franska förskolor

Det finns kommunala dagis i Frankrike, men också en hel del som drivs av föreningar.
De flesta daghemmen, oavsett om de är kommunala eller föreningsdrivna, tar emot barn från 2,5 månaders ålder, eftersom den normala barnledigheten inte sträcker sig längre än så.
Vid 3 års ålder erbjuds barnen plats i den offentliga förskolan, som är gratis och mer liknar skola än svensk förskola.

Rökfri arbetstid ökar

● 134 kommuner och 15 landsting har en sådan policy, visar en undersökning från Sveriges Kommuner och Landsting. SKL uppmuntrar kommuner och landsting att införa rökfri arbetstid, både för personalens och omsorgstagarnas skull. Rökfri arbetstid betyder att man inte får röka på arbetstid och inte heller när man tar paus. På lunchrasten får man däremot röka.

Fler unga skadas på jobbet

● Allt fler unga skadas i olyckor på jobbet. Antalet olyckor har ökat tre år i rad, och ökningen är mycket större bland unga än bland äldre.

– Ofta beror olyckorna på att de inte fått reda på vilka risker arbetet kan ha, säger arbetsmiljöinspektör Marianne von Döbeln.

Omsorgen står för en stor del av anmälningarna.

Arbetsolyckor med sjukfrånvaro ökning 2010-2011

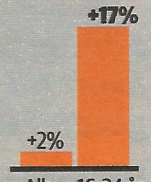

GRAFIK: ELIN STEEN

Positiv chef bra för hälsan

● Här är några av de viktigaste faktorerna för att vi ska må bra på jobbet, enligt Arbetsmiljöverket:

✔ Positiva, tillgängliga och rättvisa ledare.
✔ Utvecklad kommunikation.
✔ Positivt socialt klimat.
✔ Möjlighet att växa och utvecklas i arbetet.
✔ Tydliga roller, förväntningar och mål.

Notiser: Elin Steen